

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ ΙΙ

ΠΡΟΧΕΙΡΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ 4

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Ν. Μαρμαρίδης- Α. Μπεληγιάννης

ΒΟΗΘΟΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ: Χ. Ψαρουδάκης

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

<http://users.uoi.gr/abeligia/LinearAlgebraII/LAII.html>

2 - 5 - 2012

Άσκηση 1. Θεωρούμε έναν πίνακα $A \in M_{3 \times 3}(\mathbb{R})$ για τον οποίο ισχύει ότι:

$$A^2 - 5A + 6I_3 = \mathbb{O}$$

- (1) Να δείξετε ότι ο πίνακας A είναι διαγωνοποιήσιμος.
- (2) Να δείξετε ότι ο πίνακας A είναι αντιστρέψιμος.
- (3) Να βρεθεί ο αντίστροφος A^{-1} συναρτήσει των πινάκων A και I_3 .

ΓΡΑΜΜΙΚΗ ΑΛΓΕΒΡΑ ΙΙ

ΠΡΟΧΕΙΡΗ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑ 4

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ: Ν. Μαρμαρίδης- Α. Μπεληγιάννης

ΒΟΗΘΟΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ: Χ. Ψαρουδάκης

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ :

<http://users.uoi.gr/abeligia/LinearAlgebraII/LAll.html>

2 - 5 - 2012

Άσκηση 1. Θεωρούμε έναν πίνακα $A \in M_{3 \times 3}(\mathbb{R})$ για τον οποίο ισχύει ότι:

$$A^2 - 5A + 6I_3 = \mathbb{O} \quad (*)$$

- (1) Να δείξετε ότι ο πίνακας A είναι διαγωνοποιήσιμος.
- (2) Να δείξετε ότι ο πίνακας A είναι αντιστρέψιμος.
- (3) Να βρεθεί ο αντίστροφος A^{-1} συναρτήσει των πινάκων A και I_3 .

Λύση. 1. Θεωρούμε το πολυώνυμο $P(t) = t^2 - 5t + 6$. Τότε προφανώς θα έχουμε

$$P(A) = A^2 - 5A + 6I_3 = \mathbb{O}$$

Επειδή το πολυώνυμο $P(t)$ μηδενίζει τον πίνακα A , έπεται ότι το πολυώνυμο $P(t)$ θα διαιρείται από το ελάχιστο πολυώνυμο $Q_A(t)$ του A : $Q_A(t)/P(t)$. Επειδή $P(t) = (t-2)(t-3)$ το ελάχιστο πολυώνυμο $Q_A(t)$ θα είναι ένα εκ των:

$$Q_A(t) = t-2 \quad \text{ή} \quad Q_A(t) = t-3 \quad \text{ή} \quad Q_A(t) = (t-2)(t-3) \quad (**)$$

Συνεπώς, σε κάθε περίπτωση το ελάχιστο πολυώνυμο $Q_A(t)$ είναι γινόμενο διακεκριμένων πρωτοβαθμίων παραγόντων και άρα ο πίνακας A είναι διαγωνοποιήσιμος.

2. Πρώτος Τρόπος: Επειδή ο πίνακας A είναι διαγωνοποιήσιμος και το ελάχιστο πολυώνυμο $Q_A(t)$ έχει τις ίδιες ρίζες με το χαρακτηριστικό πολυώνυμο $P_A(t)$ του A , από την **(**)** έπεται ότι οι ιδιοτιμές του A είναι: $\lambda = 2$ (με πολλαπλότητα 3) ή $\lambda = 3$ (με πολλαπλότητα 3) ή $\lambda_1 = 2$ και $\lambda_2 = 3$ (όπου είτε η ιδιοτιμή 2 έχει πολλαπλότητα 2 και η ιδιοτιμή 3 έχει πολλαπλότητα 1 ή η ιδιοτιμή 2 έχει πολλαπλότητα 1 και η ιδιοτιμή 3 έχει πολλαπλότητα 2). Επομένως σε κάθε περίπτωση ο πίνακας A δεν έχει ως ιδιοτιμή το 0 και άρα¹ είναι αντιστρέψιμος.

Ο Δεύτερος Τρόπος: περιγράφεται παρακάτω και μας δίνει άμεση απάντηση και στο ερώτημα **3.**:

3. Από την σχέση **(*)** θα έχουμε:

$$A^2 - 5A + 6I_3 = \mathbb{O} \implies A \cdot (A - 5I_3) = -6I_3 \implies$$

$$A \cdot \left(-\frac{1}{6}A + \frac{5}{6}I_3\right) = I_3 = \left(-\frac{1}{6}A + \frac{5}{6}I_3\right) \cdot A$$

Η τελευταία σχέση δείχνει ότι ο πίνακας A είναι αντιστρέψιμος και επιπλέον:

$$A^{-1} = -\frac{1}{6}A + \frac{5}{6}I_3$$

□

¹Υπενθυμίζουμε ότι: $|A| = 0$ αν και μόνον αν το 0 είναι ιδιοτιμή του A .